

Nr 356.

Av herr **Ljungqvist m. fl.**, om förstärkning av arbetskrafterna å justitiedepartementets byrå för medborgarskapsärenden.

Sedan justitiedepartementets arbetsbörda beträffande medborgarskapsärendenas handläggning ökat i betydande omfattning, har inom departementets kansliavdelning från och med innevarande budgetår inrättats en ny byrå för handläggning uteslutande av medborgarskapsärenden. Balansen beträffande dessa ärenden, som föregående år utgjorde omkring 1 800, måste enligt departementschefen (II ht 1947, s. 4 f.) "oundgängligen avarbetas under år 1947". Så har emellertid icke skett, utan balansen uppgår f. n. till omkring 700 ärenden. Enligt departementschefens uppfattning torde denna återstående balans kunna avarbetas under innevarande budgetår.

På grund av nämnda arbetsbalans har någon ändring ännu icke kunnat genomföras i sedan krigsåren tillämpad skärpt praxis beträffande viss tids oavbruten vistelse i riket, innebärande att i regel krävts dylik vistelse under 10 år. Denna skärpning bör emellertid enligt departementschefens uttalande (II ht 1948, s. 2 f.) borttagas, så snart balansen nedbringats till normal omfattning.

Justitieministern har samtidigt i en intervju i Svenska Dagbladet (10 januari 1948) uttalat, att meningen är att "då man ytterligare kommit i kapp ärendena litet, börja sänka den nuvarande tiden för vinnande av medborgarskap till först nio år och längre fram åtta och sju som före kriget". Justitieministern framhöll i intervjun vidare, att meningen är att inom kort börja successivt sänka gränsen för den erforderliga vistelsetiden i Sverige "men vi kunna icke gå ner flera år på en gång, ty då skulle vi få en alltför stor mängd ärenden".

Det är emellertid av många skäl ett önskemål av stor betydelse inte bara för vederbörande, i allmänhet statslösa, personer utanför det svenska samhället, att justitieministerns önskemål om en återgång till tidigare praxis kan genomföras utan onödigt dröjsmål, dvs. helst från och med kommande budgetårs ingång. Ett av dessa skäl bör här särskilt nämnas. En omedelbar nedgång till 7 års vistelsetid skulle medföra den fördelen, att vistelsetidens längd icke behöver bestämma ordningsföljden för ärendenas handläggning. Med andra ord, välmotiverade ansökningar från personer med 7 års vistelsetid skulle omedelbart kunna behandlas och sålunda icke — som justitieministern eljest förklarar blivit nödvändigt — behöva vänta på att alla ansökningar från personer med längre vistelsetid först bli avgjorda. Därigenom skulle arbetsbördan på byrån för medborgarskapsärenden komma att

väsentligt ökas. En omedelbar nedgång till 7 års vistelsetid kommer nämligen att innebära att under nästa budgetår personer kunna bli svenska medborgare, som inkommit till riket till och med år 1941 och början av år 1942, under vilka år ökningen i den av kriget föranledda flyktingströmmen redan är märkbar. Detta önskemåls genomförande förutsätter dock en förstärkning av arbetskraften å byrån för medborgarskapsärenden med förslagsvis ytterligare två extra föredragande (med arvode enligt 25 löneklassen jämte tillägg) eller en extra föredragande och en amanuens samt därjämte ett skrivbiträde. Den sammanlagda kostnaden härför uppgår till mellan ca 25 000—29 000 kronor.

Gentemot en sådan ökning av anslagsposten i avlöningsstaten för justitiedepartementet kan icke invändas, att den nuvarande budgetsituationen skulle utgöra ett hinder. Ty genom att härigenom inemot 2 000 personer skulle kunna bli naturaliserade 3—4 år tidigare än vad eljest bleve fallet (jfr sakkunnigutredningen i II ht 1947, s. 6, översta stycket) komma statens utgifter för utlänningsverksamheten att nedgå med ett minst motsvarande belopp. Det kan nämligen antagas, att utlänningskommissionens och andra statliga myndigheters arbete under en tid av 3—4 år beträffande här vistande, icke naturaliserad utlännning tager en betydligt större tid i anspråk än departementsbehandlingen av ett medborgarskapsärende. Ett sådant ärende kan nämligen enligt den nyssnämnda sakkunnigutredningen beräknas taga endast en fjärdedel av en föredragandes dagliga arbetstid, alltså 2, högst 3 timmar. Ur samhällsekonomisk synpunkt är sålunda den föreslagna anslagsökningen icke bara försvarlig utan direkt önskvärd.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställa undertecknade för möjliggörande av motionens syfte,

att för nästa budgetår de av chefen för justitiedepartementet äskade anslagsposterna i departementets avlöningsstat för byrån för medborgarskapsärenden ökas med följande belopp, nämligen

dels avlöning till två extra föredragande med arvode enligt 25 löneklassen jämte tillägg	kronor	24 192
dels ett skrivbiträde, förslagsvis	„	4 728
	Summa kronor	28 920

eller alternativt

dels avlöning till en extra föredragande med arvode enligt 25 löneklassen jämte tillägg	kronor	12 096
dels en amanuens, förslagsvis	„	7 992
dels ett skrivbiträde, förslagsvis	„	4 728
	Summa kronor	24 816

Stockholm i januari 1948.

G. Ljungqvist.

Filip Kristensson.

Osc. Werner.

Aug. Spångberg.